

Latijn bij genealogisch onderzoek

Als u genealogisch onderzoek doet zult u - op een gegeven moment - met het Latijn in aanraking komen. Afhankelijk van de betrokken kerkelijke instelling zullen de Doop-, Trouw- en Begraafboeken in het Latijn zijn opgesteld. Ook in andere akten en documenten kunt u soms Latijnse termen tegenkomen. Met behulp van dit informatieblad willen wij u helpen bij het verklaren van de Latijnse taal in uw genealogisch onderzoek.

Wilt u meer informatie, raadpleeg dan bijvoorbeeld: P.J.W. van den Berk, *Latijn bij genealogisch onderzoek* (Den Haag 1997) [nog verkrijgbaar bij het Centraal bureau voor genealogie].

Veel gebruikte Latijnse woorden en uitdrukkingen

adolescens	= jongeman	decimotertius/o	= dertiende
	jongedochter,	defunctus	= overleden,
	ongehuwde man,		gestorven
	vrouw	denuntiare	= (huwelijks- geboden) afkondigen
alias	= anders gezegd,		
	genoemd, geheten	derelicta	= weduwe
ambo	= beiden	desponsare	= verloven, uithuwen
anno Domini	= in het jaar des Heren	dictus	= gezegd, geheten, genoemd
annus	= jaar	dies	= dag
ante	= voor, vroeger	discessus	= dood (gegaan), weggaan, scheiden
avunculus	= oom van moederszijde	dominus	= heer
avus/avia	= grootvader, grootmoeder	dum viveret	= tijdens zijn leven, toen hij leefde
avus	= grootvader, voorouder	duo	= twee
baptisatus (a)	= gedoopt	ecclesia	= kerk
circa	= ongeveer	eodem die	= op dezelfde dag
coelebs	= ongehuwd, vrijgezel	eorundum	= van dezelfde ouders
confirmatie	= gevormden (belijdenis)	ex(e)	= uit
coniugis	= van de echtgenoot	extraneus	= vreemdeling
coniuges	= de echtgenoten, gehuwden	extrema unctio	= Heilig Oliesel
coniunx	= de echtgeno(o)t(e)	extremis munitus	= van de laatste sacramenten voorzien
consanguineus	= (bloed-)verwant		
copulatio(s)	= (kerkelijke) huwelijks- voltrekking	filius/filia	= zoon/dochter
		fili	= van de zoon
cum	= met	frater	= broeder
decem/decimus/o	= tien/tiende	gemelli	= mannelijke tweelingen
decimononius/o	= negentiende	gemini (geminae)	= tweelingen
decimoquartus/o	= veertiende		

habitans	= inwoner, inwonend	proles naturalis	= natuurlijk kind
hodie	= vandaag	proles spuria	= onwettig kind, bastaard
hora	= uur	prae	= voor
illegitimus	= onwettig	pridie	= gisteren, daags tevoren
in facie ecclesiae	= ten overstaan van de kerk	primus	= eerste, voorste
in loco	= in de plaats	proles	= kinderen
incerti partis	= waarvan de vader onzeker is	puer	= jongen
incola	= inwoner	quattuor/quartus	= vier/vierde
infans	= kind, kleinkind	quartus decimus	= veertiende
infantis	= van het kind	quondam	= eens, vroeger
infantes	= kinderen	quinque/quintus(o)	= vijf/vijfde
legi(timus/tima)	= wettig echtgenoot, kind, rechtmatig	quintus decimus	= vijftiende
loco	= in plaats van	secundo	= tweede
magister	= meester, meerdere	sepultus	= begraven
maritus(a)	= echtgeno(o)t(e)	septem/septimus(o)	= zeven/zevende
mater	= moeder	septimus decimus	= zeventiende
matertera	= tante van moederszijde	sex, sexto, sextus	= zes/zesde
matricularius	= koster	sextus decimus	= zestiende
matrimonium	= zij sluiten een huwelijk	sexus	= geslacht
contrahunt		sine sacramentis	= zonder sacramenten
mensis	= maand	solvit	= heeft betaald
miles(itis)	= soldaat	soror	= zuster
mortuus	= gestorven	sororius	= zwager, van de zuster, zwagerman
natus	= geboren	sponsus (a)	= aanstaande bruidegom, verloofde
nonus/nono	= negen, negende	spurius	= onecht, bastaard
obierunt	= zijn overleden	sub	= onder, omstreeks
obiit	= hij/zij overleed	susc.(eptor)	= doopheffer
obstetrix	= vroedvrouw	tres/tertio/tertius	= drie/derde
octavo/octavus	= acht, achtste	testes	= getuigen
ortus	= afkomstig	tricesima	= dertig
pagus	= dorp	tricesima prima	= eenendertig
parentes	= ouders	undecimus(o)	= elf
partus	= pas geboren kind, bevalling	unus	= een
pater	= vader	ut supra	= als hierboven (staat beschreven)
patrinus(ina)	= peter, meter	uxor	= echtgeno(o)t(e)
patris	= van de vader	vero	= waarachtig
patrinis	= van de peter	verso	= op de achterkant van het blad
patruus	= oom van vaderszijde	vidua (uus)	= weduwe, weduwnaar
post	= na	vicesimus	= twintigste
primo	= eerste	viginti	= twintig
privigna	= stiefdochter	vir	= man
privignus	= stiefzoon	virgo	= maagd, ongetrouwde vrouw, non
pro	= voor		
proclamatio	= afkondiging van het voorgenomen huwelijk		